ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

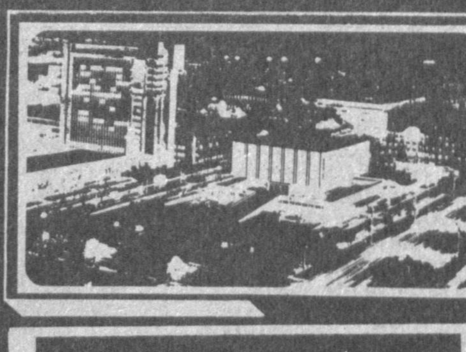

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 60 (8.644) ◆ 1995 йил 26 май, жума ◆ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ МИНСККА ЖЎНАБ КЕТДИ

25 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Ҳамдўстлик мамлакатлари давлат раҳбарларининг навбатдаги учрашувида қатнашиш учун Минскка жўнаб кетди.

— Минскда бўладиган учрашувдан кўп нарса кутиляпти, деди мамлакатимиз раҳбари аэропортда журналистлар билан суҳбатда. — Давлат раҳбарларининг бу галги учрашувида 20 га яқин масала муҳокама этилиши кутилмоқда. Учрашувда ҳамдўстлик давлатлари ўртасида пайдо бўлган солиқ ва бож муаммолари билан боғлиқ масалаларга чуқур эътибор берилади. Тожик-афғон чегарасидаги вазиятнинг муҳокамаси ҳам энг марказий масалалардан бири бўлади. Лекин фикримча, биз, МДҲ давлатлари, аввало иқтисодий жиҳатдан ҳамкорликни кенгайтиришимиз керак. Ҳозир Европада шу йўлдан бориляпти. Иқтисодий ҳамкорлик биринчи ўринга чиқиши керак.

Тошкент аэропортида мамлакатимиз Президентини Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, Бош вазир А. Муталов, Президентнинг давлат маслаҳатчиси Т. Алимов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ТИЗИМИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШДАГИ ЖИДДИЙ КАМЧИЛИКЛАР ТЎҒРИСИДА

Идоралараро комиссия томонидан республика Матлубот кооперациясида иқтисодий ислоҳотларнинг боришини ўрганиш, ўтказилаётган тадбирларда жиддий камчиликлар ва нуқсонлар мавжудлигидан далолат беради. Жойларда айрим раҳбарлар ислоҳотларни ўтказишга, монопол тузилмаларни тарқатишга тўсқинлик қилмоқдалар, бошқарувнинг марказлаштирилган тизимини сақлаб қолишга уринмоқдалар.

Ўзбекбирлашувнинг марказий аппаратида, унинг вилоят ва туман бўлинмаларида амалга оширилган қайта ўзгартиришлар кўп ҳолларда расмиятчилик бўлиб қолмоқда, талаб даражасидаги бозор инфрастуруктураси ва рақобат муҳити яратилмаган, боқимандалик кайфияти тугатилмаган.

Бош бошқармалар, бошқармалар ва бўлимлар негизида ташкил этилган хўжалик ҳисобидаги уюшмалар илгари шаклланиб қолган схемалар бўйича ишламоқдалар, ички бозорни сифатли товарлар билан тўлдиришга ёрдам бермаяптилар, бунинг оқибатида шаҳар ва қишлоқ аҳолисини товар билан таъминлашдаги тафовутлар ортиб бормоқда, дўконларда кўпинча ҳатто кундалик эҳтиёж товарлари ҳам йўқ.

Республика туманларида илгари мавжуд бўлган матлубот жамиятлари негизида ташкил этилган акционерлик жамиятлари самарасиз ишламоқда, маҳаллий хом ашё, товарлар ва хизматлар оборотга жалб қилинмаяпти. Аҳоли ва матлубот кооперацияси тизими ходимларининг пул маблағларини кредит бериш жамғармасига жалб қилишга оид ишлар суст олиб борилмоқда.

Шу билан бир вақтда, айрим савдо ходимлари шахсий бойлик орттириш мақсадида жиноятчи унсурлар билан тил бириктирмоқдалар ва валютага олиб келинган озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда бошқа товарларни республикадан олиб чиқиб кетишга кўмаклашмоқдалар. Шу йилнинг фақат 4 ойида бир неча миллион сўмлик нон-булка маҳсулотлари, ўсимлик ёғи, гуруч, гўшт маҳсулотлари, чой, қанд-шакар, ун ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ғайриқонуний равишда олиб кетишга 2 минг мартадан ортиқ уринишларнинг олди олинди.

Қайд этилган камчиликларни бартараф этиш ва Ўзбекбирлашув тизимида олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Идоралараро комиссиянинг республика матлубот кооперацияси тизимида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишнинг боришини ўрганишга оид хулосалари ва таклифларига розилик билдирилсин. Ўзбекбирлашув марказий аппаратининг раҳбарияти таркибини мустаҳкамлаш зарур деб ҳисоблансин.

2. Ўзбекбирлашув бошқарувининг:

Бошқарув марказий аппаратининг, шунингдек, акционерлик матлубот жамиятларининг вилоят уюшмалари аппаратлари ходимлари сонини ўртача икки баравар қисқартириш тўғрисидаги;

туман матлубот жамиятларини тугатиш ва уларнинг негизида улгуржи-чакана савдо бирлашмалари ва фирмалари ташкил этиш ҳақидаги таклифлари қабул қилинсин.

3. Ўзбекбирлашув бошқаруви:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хусусий тадбиркорликда ташаббус кўрсатиш ва уни рағбатлантириш тўғрисида» 1995 йил 5 январдаги Фармонини ва Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорини бажариш, шунингдек, идоралараро комиссия аниқлаган камчиликларни бартараф этиш юзасидан амалий чора-тадбирлар кўрсин;

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда хусусийлаштирилган корхоналарнинг кўпчилигини 1995 йил давомида ихтиёрий равишда мустақил юридик шахсларга айлантиришни ҳисобга олган ҳолда уларни майдалаштиришнинг тармоқ ва минтақавий дастурларини қайта кўриб чиқсин;

Икки ҳафта муддатда республиканинг узоқ жойларидаги корхоналарни қайта ўзгартириш шакллари ва механизмини белгиласин, бунда ушбу туманлар аҳолисини барча зарур товарлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлашни назарда тутсин;

янги мулкдорлар ва фермер хўжаликларини зарур товар ресурслари билан таъминлаш учун доимий ишловчи улгуржи бозор тармоғини кенгайтирсин.

4. Савдо корхоналарининг молиявий аҳволини мустаҳкамлаш мақсадида Ўзбекбирлашув бошқарувининг савдо ходимлари ва фуқароларнинг савдо корхоналарининг кредит бериш жамғармасига қўшадиган ихтиёрий бадаллари миқдорини 1995 йил 1 июлгача 500 миллион сўмгача етказиш ҳақидаги таклифи қабул қилинсин.

5. Ўзбекбирлашув бошқаруви, Давлат мулки қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари матлубот жамиятлари тузилмаси ҳамда мулкчилик шакллари ўзгариши муносабати билан корхоналар билан илгари тузилган уч томонлама шартномаларни қайта кўриб чиқсинлар.

Мулкдор шартнома шартларини бажармаган ҳоллар аниқланган тақдирда шартномаларни белгиланган тартибда бекор қилсинлар ва ушбу корхоналарни ким ошди савдосига қўйсинлар.

6. Ўзбекбирлашув бошқаруви «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси, Молия Вазирлиги, давлат Солиқ қўмитаси ва тегишли ҳокимликлар билан биргаликда бир ой муддатда раҳбар ходимларни аттестациядан ўтказсин.

7. Вазирлар Маҳкамасининг Халқ истеъмол товарлари, савдо ва пулли хизмат кўрсатиш комплекси (Усмонов) иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирларини амалга оширишда Ўзбекбирлашув бошқарувига доимий равишда кўмаклашсин ҳамда уларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши устидан назорат ўрнатсин.

8. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари М. З. Усмонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 25 май.

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН

Ҳ. Сулаймонова номидаги Тошкент суд экспертизаси илмий-тадқиқот институтида «Ҳуқуқни муҳофаза қилиш фаолиятида фан ва техника ютуқларидан фойдаланиш» мавзуида илмий-амалий анжуман ўтказилди. Унда республика Олий суди, Адлия вазирлиги, республика Прокуратураси ва Ички ишлар вазирлиги ходимлари қатнашди.

Анжуманни республика адлия вазири А. Мардиев очди.

Илмий-амалий конференцияда қонун устуворлиги таъминланган ҳуқуқий жамият барпо этиш жараёнида ватанимиз ҳамда хориж илм-фани эришган ютуқ ва янгиликлардан фойдаланиш, ҳуқуқбузарлик ҳолларининг олдини олиш ва уларни аниқлашда муҳим аҳамиятга эга экани таъкидланди. Бу борада республикамизда амалга оширилаётган ишлар таҳлил қилинди.

Анжуманда республика Олий судининг раиси У. Мингбоев иштирок этди.

(ЎзА).

ДЎСТЛИК БАЙРАМИНИНГ ЯКУНЛОВЧИ КУЙЛАРИ

Алмати, 24 май. (ЎзА махсус мухбирлари). Бугун Абай номидаги давлат академик театрида Қозоғистонда Ўзбекистон кунларининг тантанали ёпилиш маросими бўлди. Бу ерга Қозоғистон меҳнат жамоалари ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, маданият арбоблари, Ўзбекистон делегациясининг аъзолари келишди.

Тантанага мослаб безатилган залдаги байрам рамзида бир китобнинг — ўзбеклар ва қозоқлар азалий дўстлиги манбаи бўлиб қолган умумий тарих китобининг икки саҳифаси сифатида тасвирланган икки республиканинг давлат байроқлари асосий ўрин тутади.

Тантанали кечани Қозоғистон Республикаси маданият вазири Талгат Мамашев очди. Ўзбекистон ва Қозоғистоннинг давлат мадҳиялари янгради.

Қозоғистон Бош вазирининг ўринбосари И. Тасмагамбетов ўз нутқида бу ерда ўтказилган дўстлик кунларига якун ясади. У икки халқ дўстлиги байрами Марказий Осиёдаги икки давлатнинг яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга янги омил бағишлаганини таъкидлади. Интеграция жараёнида иштирок этаётган тадбиркорлар, маданият арбоблари бир-бирлари билан бевосита алоқа ўрнатиш учун яхши имкониятга эга бўлдилар.

Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков самимий кутиб олганлари учун қозоғистонликларга Ўзбекистон делегацияси номидан миннатдорлик билдирди ва бу кунлар икки қардош халқ ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда муҳим ўрин тутишини таъкидлади.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар Марказий Осиёда яшовчи халқларни бирлаштиришга, минтақада барқарорлик ва ҳамжиҳатлик вазиятини мустаҳкамлашга хизмат қиладиган амалий ҳамкорликни ривожлантириш, миллий маданиятларни ўзаро бойитишни бундан буён ҳам давом эттираверишзарурлиги тўғрисида гапирдилар.

Дўстлик байрами пировардида Ўзбекистон ва Қозоғистон санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар.

***

Кеча Қозоғистонда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси кунлари қатнашчилари махсус поезд билан Тошкентга қайтиб келдилар. Марказий вокзалда (суратда) уларни шаҳар жамоатчилиги вакиллари қизғин қарши олдилар.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

/ ЯНГИЛИКЛАР / ВОҚЕАЛАР / ХАБАРЛАР

Ихтиролар фойдаси

Шаҳримиздаги «Ўзэлектроаппарат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнат жамоаси бозорни халқ истеъмоли моллари билан тўлдиришдек катта ниятлар йўлида меҳнат қиляпти. Шу мақсадда корхонада ихтирочи ва рационализаторларнинг таклифларига кенг йўл берилмоқда. Бу эса ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турининг кўпайиши, уларнинг харидоргирлигини ошириш учун асосий омил бўлаётир. Йил бошидан буён амалга оширилган ихтиролар корхонага 625 минг сўм қўшимча фойда келтирди. Айниқса, В. И. Антонов (2-цех бошлиғи), А. А. Алимбоев (бош директор), Ю. К. Добрева (бош муҳандис), А. Иноғомов 11-цех бошлиғи ва бошқа ихтирочиларнинг фаолликлари туфайли 25 хил халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Чиройли рангларда, гулдор жило берилган патнис, тақсимчалар, шамдонлар, пойабзал безаклари ва ҳоказолар шулар жумласидандир. Айни пайтда корхонада яна 25 хил янги маҳсулот чиқиш арафасида турибди. Бош технолог С. Ф. Кочегин, бош муҳандис ўринбосари Д. Н. Пригода, бош лойиҳачи Е. В. Лукашкиналарнинг тезкор саъй-ҳаракатлари туфайли ихтиролар қисқа муддат ичида амалга тадбиқ этилаётир.

Бобур ЭГАМОВ

Ўзбекистон ва жаҳон

«ПАШАЛ» КЎРГАЗМАСИ

«Ўзбегим интернейшнл» қўшма корхонасида «Қурилишиндустрлаштириш-95» 2-халқаро махсус кўргазмаси бўлиб ўтди. Намойиш этилган маҳсулотларнинг аксарияти Германиянинг «Пашал» фирмасига тааллуқли бўлиб, бинолар, ер ости ва усти қурилишларида зарур бўлган замонавий бунёдкорлик материалларидан иборат эди.

Ҳозирда бутун дунёга донғи кетган «Пашал» фирмаси 1963 йилда Германиянинг Штейнах шаҳрида 86 ёшли жаноб Майер томонидан ташкил этилган. Европа, Африка мамлакатларида, шунингдек, Россия, Украина ва Қозоғистонда ушбу фирманинг маҳсулотларидан кенг фойдаланилади. Яқиндан бошлаб эса, «Пашал» Ўзбекистонга ҳам кириб келди. Фирманинг масъул ходими жаноб Прабхакар Мамсал бизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Фирмамиз маҳсулотларининг биринчи кўргазмаси 1993 йилда бўлиб ўтган эди. Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва қурилиш корпорацияси ходимлари фирмамиз фаолияти ва маҳсулотларимизга катта қизиқиш билдирдилар.

Шунингдек, «Ўзсаноатфуқароқурилиш» корпорацияси ҳам фирмамиз билан шартнома тузиш ниятида эканлигини билдирди. Ўйлайманки, Ўзбекистонда «Пашал» учун ишончли ҳамкорлар яна кўплаб топилади.

Кўргазмада шунингдек, Франция, Польша, Италия, Болгария, Россия каби давлатлар ҳам ўз маҳсулотларини намойиш этдилар.

Юлдуз МИРЗАКАРИМОВА.

БЎРСИЛДОҚ НОНЛАР

1-нон ишлаб чиқариш корхонаси қошидаги «Иссиқ нон» ихтисослаштирилган махсус дўконнинг мутасаддилари аҳоли эҳтиёжини мукаммал ўрганиб, нон турини яна учтага кўпайтиришди. Ҳозирда бу ерда 10 турдан зиёд мазали нонлар дўконнинг ўзида тайёрланиб, сотилмоқда. Қанд касаллиги билан оғриган беморлар учун ҳам махсус қора нонлар тайёрланаётир. Дўконга ташриф буюраётган харидорлар ёпилаётган иссиқ ва мазали нонларни харид қилиб, новвойларга ўз миннатдорчиликларини изҳор этишмоқда.

Гулҳида МАҲКАМОВА.

МИЛЛИЙ БОҒДА МУШОИРА

Ўзбекистон Миллий боғида Ўзбекистон халқ шоираси Зулфиянинг 80 йиллигига бағишланган катта кеча ўтказилди. Унда шаҳримизнинг Чилонзор, Яккасарой, Шайхонтоҳур туманларининг даҳа ва маҳаллаларидан меҳмонлар ҳамда шоиранинг шогирдлари, сафдошлари, адабиёт мухлислари иштирок этдилар.

Учрашувда сўзга чиққанлар Зулфиянинг ўзбек адабиёти ривожига қўшган беқиёс ҳиссаси, ижоди ва фаолияти ҳақида гапирдилар. Сўнгра шоира шеърлари янгради.

Мушоирадан кейин «Умид», «Жасорат» ҳаваскорлик мусиқа дасталари ўзининг куй-қўшиқлари билан йиғилганларга хуш кайфият улашди.

Назира ЎРМОНОВА.

ТОЛМАС КУРАШЧИ НОМИ БЕРИЛДИ

Яқинда Бектемир туманидаги 290-ўрта мактабга Туркистон мустақиллигининг толмас курашчиси, атоқли давлат арбоби Турар Рисқулов номини бериш маросими катта тантанага айланиб кетди.

Туман ҳокимининг ўринбосари Серикбой Усенов маросимни очиб, кўпмиллатли туман аҳолиси бир оила аъзоларидек аҳил-иноқ яшаётганликлари, уларнинг фидокорона меҳнатлари билан туман ҳудуди тобора обод масканга айланаётганлигини қайд этиб ўтди. Шундан сўнг ушбу мактаб директори Лариса Хван сўзга чиқиб, ўзбек, қозоқ, рус синфларидан иборат мактаб ҳаёти ҳақида йиғилганларга сўзлаб берди.

Ушбу тантанада Қозоғистон Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси ходими Асем Бесбаева, шаҳримиздаги қозоқ миллий марказининг раиси Турсумат Нолбоев, «Нурли жол» газетаси бош муҳаррири Қалдибек Сейданов, тарих фанлари доктори, профессор Сейдвали Туленқулов, Тошкент Давлат университети доценти Шавкат Оразимбетов ва бошқа меҳмонлар иштирок этишди.

Тумандаги саноат корхоналари ва турли ташкилотлар мактаб жамоасига ўз совғаларини топширдилар. Йиғилиш сўнгида концерт намойиш этилиб, меҳмонларга ош тортилди.

Муҳиддин БОЗОРОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚЎМИТАСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг пленуми бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди.

Пленум бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Муборак Юнусхўжаевани Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитаси раиси вазифасидан озод этди.

Пленум Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида масъул ходим бўлиб ишлаб келаётган Фарида Абдураҳимовани Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси этиб сайлади.

Пленум ишида республика Бош вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитасининг раиси Дилбар Ғуломова, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этдилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИДА

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлагановнинг фармойиши билан Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Фарида Йўлдошевна Абдураҳимова Тошкент шаҳар ҳокимининг хотин-қизлар ишлари бўйича ўринбосари этиб тайинланди.

* * *

Фарида Йўлдошевна Абдураҳимова — 1950 йилда туғилган, ўзбек, олий маълумотли, Тошкент Давлат университетини ва Тошкент олий партия мактабини тугаллаган.

Меҳнат фаолиятини 1969 йилда «Ёш ленинчи» газетаси таҳририятида бошлаган, адабий ходим бўлиб ишлаган. 1973 йилдан Ўзбекистон Журналистлар уюшмасида консультант, референт, Тошкент ташкилотининг масъул котибаси, уюшма бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари лавозимларида бўлган. Тошкент шаҳар партия қўмитасида матбуот шўъбасининг мудираси бўлган. 1992 йилдан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг масъул ходими.

«ХАЙР, СИНФДОШИМ» ДАСТУРИ

Мактабларда охирги қўнғироқ чалиниши муносабати билан «Туркистон» саройида «Хайр, синфдошим» деб номланган ажойиб концерт дастури ўтказилди.

Унга ташриф буюрган пойтахтимиз ёшлари «Фиръавн», «Орион», «Шофайз», «Наво», «Хўжа», «Байрам», «Юлдузли тун» дасталари, З.Қулабдуллаева, В.Зокиров, И.Йўлдошева, А.Қурбонов, О.Мадраҳимов ва И.Фармонов каби иқтидорли хонандаларнинг янги куй ва қўшиқларини тинглаб бир олам завқ олдилар.

Даврон НУРМАТОВ.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов литвалик таниқли тадбиркор Альбертас Синявичус, АҚШнинг «Ньюмонт майнинг корпорейшн» компанияси президенти ва директорлар кенгаши раиси Рональд Си Кембри бошчилигидаги делегация аъзоларини, Европа тикланиш ва тараққиёт банки президентининг биринчи ўринбосари Рональд Фриманни қабул қилди.

❑ Кеча Мўрунтовда «Зарафшон — Ньюмонт» Ўзбекистон — Америка қўшма корхонаси тантанали вазиятда очилди. Бу маросимда қўшма корхона жамоасига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва АҚШ Президенти Билл Клинтоннинг табрикномалари ўқиб эшиттирилди.

❑ Вилоятларда Олий Мажлис иккинчи сессияси якунлари ва унда Президент Ислом Каримов нутқидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Ана шундай йиғилишлар Қашқадарё, Сурхондарё, Сирдарё ва Наманган вилоятларида бўлиб ўтди.

❑ Бугун Самарқандда «Талабалар баҳори» иккинчи фестивали тантанали очилди.

❑ Эртага Тошкентда Ўзбекистон Республикаси «Халқ бирлиги» жамоатчилик ҳаракатининг таъсис қурултойи бўлиб ўтади.

❑ Кеча бўлиб ўтган валюта биржасида 26 майдан эътиборан 1 АҚШ долларининг сотиб олиш ва сотиш тижорат қиймати 27 сўм 30 тийин қилиб белгиланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Алматида ўтаётган Тожикистон маъмурлари ва мухолифатчилар ўртасидаги музокараларнинг тўртинчи босқичида Тожикистон раҳбарияти мухолифатчиларнинг коалицион ҳукумат тузиш тўғрисидаги таклифини рад этди.

❑ Бугун Минскда Ҳамдўстлик давлат раҳбарлари учрашуви доирасида Россия ва Украина Президентлари Борис Ельцин ва Леонид Кучма Қора денгиз флотини ўзаро бўлиб олиш масаласи юзасидан фикр айирбошлайдилар. Ўтган куни Леонид Кучма Борис Ельцинга йўллаган мактубида бу масала хусусида ўз фикрларини баён этган эди.

❑ Грознийда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича ташкилот воситачилигида Чеченистондаги можарони тинч йўл билан ҳал этиш юзасидан музокараларда танаффус эълон қилинди. Россия федерал ҳокимияти вакиллари мамлакат раҳбарияти билан маслаҳатлашиб олиш ниятида музокараларни бир тарафлама тўхтатди.

❑ Бугун Грузияда миллий байрам — Мустақиллик куни тантанали нишонланмоқда.

❑ Львовда НАТОнинг «Тинчлик учун ҳамкорлик» дастури доирасида АҚШ ва Украина қуролли кучларининг биргаликдаги ҳарбий машқлари давом этяпти.

❑ Россия Марказий банки 30 майдан эътиборан қиймати 100 минг рубль бўлган қоғоз пулни муомалага чиқаради.

ХОРИЖДА

❑ Брюсселда Ўзбекистон Республикаси билан Европа Иттифоқининг ўзаро ҳамкорлик масалалари бўйича қўшма комитетининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди.

❑ НАТО авиацияси Сараево атрофидаги оғир тўплар ўрнатилган позицияларга ҳаводан зарба берди. Бу зарба бу ерда бир-бирига қарама-қарши турган кучларнинг оғир тўпларни Сараеводан 20 километр нарига олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги халқаро ҳамжамият талаби бажарилмаганлиги сабабли берилди.

❑ Босния сербларининг парламенти Серб Краинаси республикаси билан бирлашиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу янги давлат тузилмасини 31 май куни икки парламентнинг қўшма мажлисида расман эълон қилиш мўлжалланмоқда.

❑ Исроил билан Сурия Жўлан тепаликларидан Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш шартлари юзасидан аҳдлашиб олдилар.

❑ Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзовнинг Миср Араб Республикасига расмий ташрифи ниҳоясига етди. Қоҳирада ҳар икки давлат ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш юзасидан қатор ҳужжатлар имзоланди.

Спорт

ВАКИЛЛАРИМИЗ — КУЧЛИЛАР САФИДА

Қозоғистоннинг Алмати шаҳрида хизмат кўрсатган спорт устаси Г. Касанов хотирасига бағишланган енгил атлетика бўйича халқаро мусобақа ниҳоясига етди. Унда Марказий Осиёнинг барча республикалари ва Хитойдан келган енгил атлетикачилар куч синашдилар.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган спорт мураббийси Е. Годлевский ва бош мураббий, педагогика фанлари номзоди Ҳ. Умаров бошчилигидаги 40 нафар спортчидан иборат терма командамиз мусобақада муваффақиятли қатнашиб, энг кучли жамоалар сафидан ўрин олди. Жами 17 та совринли ўринлар қўлга киритилди. Найза улоқтирувчи З. Зайцев — 80 метр 20 сантиметр, диск иргитишда В.Попов - 60 метр 50 сантиметр, ядро иргитишда С. Кот — 19 метр 08 сантиметр, узунликка сакрашда К.Сарнатский - 8 метр 1 сантиметр натижага эришиб, биринчи ўринларни эгалладилар. Спортчиларимиз жами 8 та биринчи ўринларга сазовор бўлдилар. Халқаро мусобақа иштирокчиларидан бири ҳамшаҳримиз 18 ёшли С. Воинов найзани 75 метр 68 сантиметрга улоқтириб, энг яхши натижалардан бирини намойиш этиб, «Мусобақанинг энг ёш қатнашчисига» деган махсус соврин билан тақдирланди.

Ўзбекистонлик енгил атлетикачиларнинг ютуқ ва тажрибалари чет элларда ҳам қизиқиш уйғотмоқда. Кеча шаҳримизга Катар давлатидаги Осиё енгил атлетика ассоциациясидан вакиллар ташриф буюрдилар. Улар бир неча кун давомида шаҳримизнинг спорт масканлари билан танишиб, тажриба алмашадилар.

Беҳзод ҲУСАНОВ.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

МАНФААТДОРЛИК ОШГАЧ

Электрон ҳисоблаш машиналарини таъмирлашга мўлжалланган корхонанинг фаолият кўрсатаётганига 25 йил тўлди. Хўш, шу муддат ичида корхонада нималар ўзгарди? Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида корхона қандай ишларни амалга оширмоқда? Мухбиримиз ана шу ва бошқа саволлар билан корхона директори Ликандр Тер-Погосянга мурожаат қилди.

—25 йил мобайнида кўп нарсалар ўзгарди. Айниқса электрон ҳисоблаш техника тузилишида бу нарса аниқ кўзга ташланди. Бугунги кунда ана шу ўзгаришларга етиб олиш учун мутахассисларимизни қайта тайёрлаяпмиз. Ходимларимиз ҳозирги мураккаб машиналарни таъмирлашда катта муваффақиятларга эришмоқда. Шу сабаб улар республикамизнинг барча вилоят ҳамда туман электрон ҳисоблаш марказларига хизмат кўрсатишмоқда.

— Ўзингизга маълумки, собиқ Иттифоқ тарқаб кетгандан кейин хўжаликлар ўртасидаги иқтисодий алоқалар узилди. Ҳозир ҳам бу алоқалар талаб даражасида эмас. Сизларда бу жараён қандай кечди?

—Кейинги беш-олти йил ичида собиқ Иттифоқ ўртасидаги иқтисодий алоқалар узилган бўлмаса-да лекин бизнинг корхона ўша қийин йилларда ҳам кўплаб алоқаларни сақлаб қолди. Шунинг учун ҳам корхона шу беш-олти йил мобайнида бир кун ҳам тўхтаб қолгани йўқ. Лекин бу билан корхонада умуман муаммо йўқ экан, деган фикр туғилмаслиги керак. Бунга мисол тариқасида пул ўтказиш муаммосини келтириш мумкин. Айни пайтда мустақил Ҳамдўстлик мамлакатларида жойлашган корхоналари у ёкда турсин, республикамиз ичида пул ўтказиш жуда қийин бўлиб кетди. Шунинг учун яқинда матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Халқ хўжалигида ҳисоб-китоблар ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонни ўз вақтида чиқди, деб ўйлайман. Мисол учун унда «Корхоналарнинг ҳисоб варақаларида тегишли маблағлар мавжуд бўлгани ҳолда тўловларни ўтказишнинг белгиланган муддатларини бузган тижорат банклари филиалларининг раҳбарларига ва бухгалтерларига энг оз иш ҳақи миқдорининг беш бараваридан етти бараваригача миқдорда маъмурий жарима соладилар» дейилган. Эндиликда Фармоннинг мана шу бандининг ўзи банк ходимларининг пул ўтказиш борасидаги жавобгарлигини кучайтириши аниқ.

— Кейинги вақтларда халқ хўжалигига керакли янги маҳсулотлар корхонанинг ўзида ишлаб чиқариш ўзлаштирилдими?

— Бизга керакли бўлган замонавий техник қисмлари жуда мураккаб ҳисобланади. Уларнинг бир қисми ҳозир «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмасида чиқарилмоқда.

Энди корхонанинг ўзида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларга келсак, бу борада кейинги йилларда кўп ишлар амалга оширилди. Бу ерда шуни айтиб ўтиш керакки, корхонада ностандарт маҳсулотларни ишлаб чиқариш компьютерларни таъмирлаш ва унга техник хизмат кўрсатиш ҳажмидан ҳам ошиб кетди. Корхонада ишлаб чиқарилаётган банкларда ишлатиладиган столлар, ўғирликдан сақловчи шкафлар шулар жумласидандир. Бундан ташқари жамоада сейф ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилган. Энергетиклар учун махсус ечиниш шкафлари эса ишчиларга қулайдир.

Хулоса қилиб айтганда, бугунги кунда корхонада ишлаб чиқарилаётган ностандарт маҳсулотлар харидорлар томонидан тезда сотиб олинмоқда. Шунга яраша ишчиларимизнинг моддий манфаатдорлиги ошмоқда. Бу эса ўз навбатида уларнинг самарали ва сифатли ишлашига олиб келмоқда.

Суҳбатдош
Ғулом ЮСУПОВ.

Маънавий қадриятларимиз

КЕНГАШГАНГА КЕНГ ДУНЁ

Халқимизда: «Бир фарзандга етти қўшни ота-оналик қилади», деган мақол бор. Ушбу ҳикмат қадим замонлардан буён меҳр-оқибат, одамийлик ва аҳиллик ўчоғи бўлиб келган маҳаллаларимизда шаклланган бўлса ажаб эмас. Қадрдон маҳалла! Ватан ичра Ватан ҳисобланмиш бундай масканнинг ўхшаши жаҳонда йўқ! Оламга таниқли шаҳарларнинг аҳоли яшайдиган мавзелари — Манчестеру Уолл-стрит, Лондону Шанхайнинг кварталлари ўзбекнинг маҳалласи олдидан ўтаверсин!

Ҳаётимизнинг барча соҳаларида бўлаётган туб ўзгаришлар ва миллий қадриятларимизнинг тикланаётганлиги билан бир қаторда маҳаллаларга ҳам катта эътибор берилаётганлиги айни муддао бўлмоқда. Маҳаллада кўп йиллардан буён шаклланган ижтимоий муҳитни фаоллаштириш, унинг тарбиявий ролини ошириш ўз навбатида кўпгина долзарб муаммоларнинг ечилишига замин яратади.

Буни Акмал Икромов туманидаги «Катта Қаъни» маҳалласи мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. «Катта Қаъни» — шаҳримиздаги аҳолиси ва ҳудуди бўйича энг катта маҳаллалардан бири. Унинг бир чеккаси Зангиота туманидаги «Наврўз» жамоа хўжалигига туташиб кетган. Шу сабабли бу ерда деҳқончилик билан шуғулланиш, шахсий чорва асрашга шароит бошқа жойлардагига қараганда кўпроқ.

— Одамларимиз жуда меҳнаткаш ва иноқ, — дейди биз билан суҳбатда маҳалла оқсоқоли Қобил ака Қодиров, — шунинг учун ҳам доимо осуда ҳаёт ҳукм суради. Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунига биноан маҳалламизда кўпни кўрган, бой ҳаётий тажрибали кексалар ва фаол фуқаролардан иборат маҳалла кенгаши тузилган. Илгари бундай кенгашлар номигагина фаолият кўрсатган бўлса, ҳозир маҳалла турмушининг ҳар бир соҳасига оид кенгашлар мунтазам ишлаб турибди. Масалан, маърифий, таълим-тарбиявий ишлар бўйича, хотин-қизлар, уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашлари, фуқаролар ҳуқуқини ҳимоя қилиш, ёшлар билан ишлаш, ободончилик ишлари бўйича, тўй ва маъракаларни ўтказиш, корхоналар билан ҳамкорлик, экологияни яхшилаш бўйича кенгашлар шулар жумласидандир. Ҳар бир кенгашга мазкур соҳадан яхши хабардор, тажрибали кишилар бошчилик қиладилар. Маҳалла оқсоқоли ва унинг маслаҳатчилари сайланиб, кенгашлар фаолият бошлаган 1993 йилдан буён ўтган вақт ичида маҳаллада катта ижобий ўзгаришлар юз берди...

Қобил аканинг сўзларини тинглаб, тўғриси қойил қолдик. Шаҳар ичидаги битта маҳалланинг ўзида шунча масалалар бўйича кенгашлар тузилган! «Ўз-ўзини бошқариш» дегани шу-да. Булар фақат номигагина тузилгани йўқ. Масалан, экологияни яхшилаш кенгашини олайлик. Бир пайтлар кўчаларимиздан оқиб турган зилол сувли ариқлардан одамлар сув ичишган. Бугунга келиб улар ачинарли аҳволга тушганлиги сир эмас. Сувнинг покизалигини сақлаш, бу ҳақда ёшларга уқтириш, кўча ва гузарларни кўкаламзорлаштириш, мевали дарахтларни кўпайтириш каби хайрли ишларга маҳалла кексалари бел боғлаганлар.

Айниқса маҳалладаги маърифий ва таълим-тарбиявий ишлар кенгашининг иши катта таассурот уйғотади.

— Мактаб-маҳалла ҳамкорлиги яхши йўлга қўйилган, — дейди Қобил ака, — кенгаш аъзолари маҳалладаги 203 ва 287-мактабларга тез-тез боришиб, ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, таълим-тарбия ишларини яхшилаш, ёшларни касбга йўллаш ва бошқа масалаларда яқиндан кўмак берадилар. Аълочи ўқувчиларга маҳалла жамғармасидан пул мукофотлари берилади. Энг иқтидорли ўқувчилар учун Аҳмад Яссавий мукофотини таъсис этганмиз.

Қобил ака шундай дея бизга иккита қутичадаги 200 га яқин «Аҳмад Яссавий» номли кўкрак нишонларини кўрсатди.

— Буларни ҳар ўқув йилининг сўнггида 10-15 нафар иқтидорли ўқувчиларга топширамиз, — дейди маҳалла оқсоқоли мамнун бўлиб. — Маҳалладаги турфа юмушлардан ортиб, заргарлик корхонасига бориб «арзимайдиган»дек кўринган бундай нишонларни тайёрлатишга очиғи, ҳар қандай маҳалла оқсоқоли ҳафсала қилавермайди!

— Буям бир рағбатлантириш-да, — дейди Қобил ака, — ҳар қандай саъй-ҳаракатлар қилсак, ўз фарзандларимиз учун бўлади-ку. Маҳалламизда тарбияси оғир, бекорчи-безори болалар умуман йўқ. Ҳаммаси ўқиш, ҳунар ўрганиш билан машғул. Мен сизга айтсам, бу маҳалладаги ижобий тарбиявий муҳитнинг самарасидир. Биз ана шу муҳитни авайлаб асрашимиз керак.

Маҳаллада ташкил этилган «Шодлик» футбол командаси ҳақиқатан ҳам мухлислари учун шодлик келтирди. Туман ва шаҳар мусобақалари ўртасида ғолибликни қўлга киритиб республика маҳалла жамоаларининг беллашувига йўлланма олди.

«Катта Қаъни» маҳалла кенгашининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот мажлисида «Катта Қаъни» транспорт бекати қурилганлиги, янги чойхона қурилиб, эскилари таъмирланганлиги «Шарқ», «Шодлик» кўчаларида 1,2 километр масофага асфальт ётқизилганлиги, 3,2 километр жойда электр симёғочлари бетон устунлар билан алмаштирилгани, радио тармоғи ўтказилгани, А. Исматов ва Фозилтепа кўчаларини газлаштириш бошланганлиги, кичик тикувчилик корхонасини қуриш бошлаб юборилганлиги—ўтган йилда бошланган ва бажарилган ишлар сифатида қисқача айтиб ўтилди. Аммо буларга қанча саъй-ҳаракатлар эвазига эришилганлигини маҳалладошлар яхши биладилар.

«Одам мансаби билан эмас, мансаб одами билан улуғ», деган нақл бор. Маҳаллада олиб борилаётган кенг кўламли, намунали ишларга маҳалла оқсоқоли Қобил ака Қодиров доимо бош-қош бўлмоқдалар.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

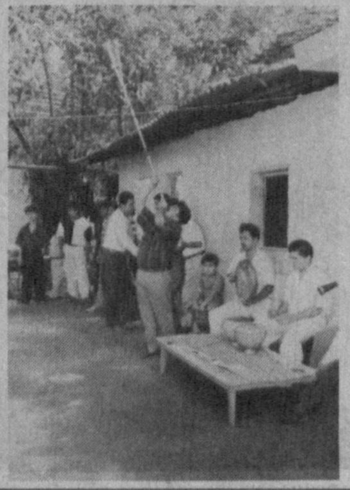

СУРАТЛАРДА: «Катта Қаъни» маҳалласи ҳаётидан лавҳалар.

ТИНМАСИН ШЎХ ЯЛЛАЛАР

Шаҳримиздаги Абдулла Қаҳҳор номли маданият уйида фаолият кўрсатаётган «Яхши ният» эстрада қўшиқлари дастасининг ижодий жамоаси «Ёшлик оқшоми» деб номланган янги концерт томошаси билан ўз мухлисларини кутиб олди. Эстрада шинавандалари ансамбль ижросидаги ўзбек, қардош халқлар, ҳинд, араб, эрон эстрада куй ва қўшиқларини катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Дастурни дастанинг бадиий раҳбари Бахтиёр Зокиров саҳнага олиб чиққан. Эстрада мухлислари Адҳамжон Каримов, Ботирбек Қосимбеков, Ҳожиакбар Алижонов, Баҳодир Алимуҳамедовлар талқинидаги дилга яқин шўх, шодумон ялла, куй ва қўшиқларни мириқиб тинглаб, қувноқ яллаларга рақс тушдилар.

ДОИРА САДОСИ ЯНГРАГАНДА

Ўзбек халқ чолғу асбобларидан доира узоқ йиллардан буён халқимизнинг хурсандчилик кунларидан даракчи сифатида машҳурдир. Бугунги кунда ҳам ҳар қандай катта тўю-томошалар байрам тантаналари доиралар жарангисиз ўтмайди. Пойтахтимиздаги «Қизил тонг» маданият саройида фаолият кўрсатиб келаётган доирачилар дастаси ҳам ўзларининг ранг-баранг дастурлари билан халқимизга қувонч улашиб келмоқдалар. Эркин Абдуллаев раҳбарлик қилаётган мазкур даста куни кеча янги концерт дастурини мухлислар ҳукмига ҳавола этдилар.

«Ўзбекистон оҳанглари» деб номланган дастурдан қадимда ота-боболаримиз ижро этиб келган мусиқа садолари, замонавий ва тантанали доира усуллари ўрин олган. Айниқса ижодий гуруҳ томонидан тақдим этилаётган якка ижролар, ансамбль жўрлигидаги тантанавор оҳанглар барчага манзур бўлмоқда.

ХУШ КАЙФИЯТ УЛАШМОҚДА

Толибжон Содиқов номли маданият уйида фаолият кўрсатаётган «Қўнғирокча» номли халқ қўғирчоқ театри ижодий жамоаси жажжи театр мухлисларини янги саҳна томошаси билан хушнуд этдилар. Рус халқ эртаклари асосида саҳнага олиб чиқилган «Ноқулай дум» деб номланган спектакль ёш томошабинларга хуш кайфият улашмоқда. Туман мактабгача тарбия муассасалари, мактаб саҳналари, маданият ва истироҳат боғларининг очиқ саҳналарида намойиш этилаётган мазкур саҳна томошасини театрнинг режиссёри Раиса Сакольская саҳналаштирган. Спектаклдаги асосий ролларни театр студияси қатнашчилари бўлмиш мактаб ўқувчилари ижро этмоқдалар.

Салоҳиддин
СИРОЖИДДИНОВ.

ХОТИРАЛАРДА БАРҲАЁТ

ТошДУ қошидаги Саъди Сирожиддинов номли лицей-интернатда машҳур математик олим, шу билим маскани асосчиларидан бири Саъди Сирожиддиновнинг таваллуд топган кунига 75 йил тўлиши муносабати билан хотира кечаси ўтказилди. Кечада олимнинг шогирдлари, яқин кишилари, оила аъзолари иштирок этишди. Атоқли олимлардан Фатхулла Зикриллаев, Шокиржон Фармоновлар сўзга чиқишиб академик Саъди Сирожиддинов ҳақидаги таассуротлари билан ўртоқлашдилар.

Маълумки, миллий маданиятимизни тараққий эттиришда, хусусан математика фанининг эҳтимоллар назариясини ривожлантиришда С. Сирожиддиновнинг ҳиссаси каттадир. У иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, математика тарихини, жумладан Марказий Осиё олимларининг ўтмишдаги математика ифодаларини ҳар томонлама чуқур ўрганиб, дунёга тарқатган билимдон олимдир. Олим Марказий Осиёда биринчи бўлиб математика институтини ташкил қилган, 15 га яқин фан доктори, 50 га яқин фан номзодларини етказиб берган. Саъди Ҳасановичнинг ўзи Халқаро статистик марказ институтининг ҳақиқий аъзоси бўлган. Голландиянинг Гаага шаҳрида 5 марта совет — япон симпозиуми иштирокчиси бўлган. 1986 йилда Тошкентда бўлиб ўтган халқаро статистлар жамияти Бернули номидаги конгресснинг ташкилотчиси эди. Домла нафақат аниқ фанлар, балки маданият, халқ тарихи, мусиқа, классик адабиётнинг ҳам чуқур билимдони бўлган. Республика шахмат федерациясининг аъзоси, ТошДУ ректори Саъди Сирожиддинов бир неча йиллар мобайнида Ўзбекистон Олий кенгашининг депутати, кейинчалик унинг раиси сифатида халқ хизматида бўлди. Ҳазрат Алишер Навоий айтганидек: «Инсоннинг зеби-зийнати билими ва одобидир. Буларни шогирдларига сингдира олган устозгина чинакам устоздир». Атоқли олим Саъди Сирожиддинов ҳам ана шундай устозлардан эди.

Назокат УСМОНОВА.

Хусусийлаштириш — давр талаби

ДОРИЛАР — ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА

Бектемир туманида 5 та мактаб, 15 та болалар боғчаси, учта шифохона, бир қанча йирик корхоналар мавжуд. Туман аҳолисини дори-дармонлар билан таъминлаш юзасидан қандай чора-тадбирлар амалга оширилаётганлиги тўғрисида «Истиқлол — 159» акциядорлик жамиятининг раиси Абдумалик Иброҳимов шундай деди:

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан 159-дорихона Бектемир тумани дорихоналар бирлашмаси таркибига кирувчи дорихоналарнинг мулкчилик шакли ўзгариши, давлат тасарруфидан чиқариши, хусусийлаштириш муносабати билан 1994 йил 29 сентябрда таъсисчилар мажлисининг қарори билан «Истиқлол — 159» акциядорлик жамияти номи билан ташкил этилди. Мазкур қарор талабларини бажариш жараёнида бозор муносабатини кенг жорий этиш ва чуқурлаштириш, тадбиркорликни ривожлантириш, туман аҳолисини ва даволаш-профилактика муассасаларини дори-дармонлар билан таъминлашни яхшилаш мақсадида банк берган қарзлардан оқилона фойдаланиб, Тошкент кимё-фармацевтика заводи ва ҳар хил фирмалардан 1994 йили 353 минг сўмлик, 1995 йилнинг ҳозиригача 399 минг сўмлик дори-дармонлар аҳолига етказиб берилди.

Дорихонамиз мустақил фаолият жараёнида иккинчи жаҳон уруши ногиронларини ҳамда имтиёз жиҳатидан уларга тенглаштирилган фахрийлар учун дори-дармонларнинг заҳирасини ташкил этиб, имтиёзли кишиларга алоҳида эътибор билан фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йилнинг биринчи ярим йиллигида дори заводлари ўртасидаги муносабатларнинг узилиши сотувдаги дори-дармонларнинг хили ва ҳажмига салбий таъсир кўрсатди. Дорихонамизда дориларнинг ҳажми ўшанда 100—120 минг сўм (200-250 хил)ни ташкил қилган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Республика дори-дармонлар ва тиббий буюмлар билан таъминлаш ва уларни тақсимлашни яхшилашга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонидан кейин шу кунга келиб «Истиқлол — 159» акциядорлиқ жамияти дорихонасида сотиладиган маҳсулот ҳажми 690 минг сўмга (600—650 хилга) етказилди. Бунда уруш қатнашчиларига ва ушбу тоифага тенглаштирилган беморларга дори-дармонлар заҳираси кўпайтирилиб, имтиёзли равишда, шифокорларнинг тавсияномалари бўйича бепул берилади.

Усмон УСМОНОВ
ёзиб олди.

Шахсий фикр

МЕҲРИБОНЛИК — ИНСОН КЎЗГУСИ

Давлатимиз мустақилликка эришгандан кейинги даврда қарияларни, кам таъминланган оилаларни ва ногиронларни ижтимоий ҳимоялаш масаласига ҳукуматимиз томонидан жиддий диққат-эътибор қаратилмоқда. Пенсия ва ногиронлик бўйича нафақалар миқдори бир неча бор оширилди. Бундай ғамхўрлик тадбирларининг мазмуни ва моҳияти битта: бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида қариялар, уруш қатнашчилари, ногиронлар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларни моддий томондан қўллаб-қувватлаш, уларнинг эҳтиёж ҳамда талабларини тўларок қондиришдан иборатдир.

Бундай олижаноб мақсадлар ва тадбирлар замирида юртимизда фуқаролар фаровонлигини таъминлаш, яхширок турмуш тарзини шакллантириш каби ҳаммага тушунарли бўлган ҳақиқат ётади. Хўш, шундай экан, Президент Фармонлари, ҳукумат қарорлари жойларда қандай бажарилмоқда? Ногиронларга қандай муносабатда бўлинмоқда, деган савол туғилади. Агар ногиронлик муаммолари ва уларни тиббий-ижтимоий қайта тиклаш масалаларининг илмий ечимини асослаш бўйича фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон Республикаси ижтимоий таъминот вазирлиги қошидаги Ўзбекистон ногиронлар меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш институтида олиб борилаётган илмий-тадқиқот ишларини таҳлилига эътибор берилса, бу борада ечимини кутаётган муаммолар кўзга ташланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши томонидан қабул этилган «Ўзбекистон Республикасида ногиронларни ижтимоий ҳимоялаш» Қонунида ҳуқуқий пойдевор яратилган. Бу Қонунга асосан ҳар бир корхона, муассаса, ташкилот ва жамоа хўжаликлари ўзининг 3 фоиз иш жойини ногиронлар учун ажратиб қўйишлари ва шу иш жойларини фақат ногиронлар билан банд қилишлари лозимлиги қайд этилган. Афсуски, айрим раҳбарлар буни ўз назоратларидан четда қолдирмоқдалар. Агар 1991 йилда 25,3 фоиз ногирон меҳнат фаолияти билан банд бўлган бўлса, 1993 йилда у 2 фоизгача қисқарган. Ногирон одам ишлаб чиқариш жараёнида фаол иштирок этиши учун унга ҳар томонлама ёрдам берилиши лозим. Айниқса болаликдан ногирон бўлиб қолганлар бундай ғамхўрликка муҳтожлар. Бу вазифа бир неча муаммоларни ҳал этишни талаб қилади. Яъни ногирон одамнинг мустақил яшай олишини таъминлаш, ўзини эплай олиши, таълим олиши, касб эгаси бўлиши ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу масалани ҳаётга тадбиқ этишни кучайтиришни 1992 йил 17 июлда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўзининг 328-сонли қарори билан белгилади. Бунда асосан давлат томонидан ногиронларни ҳаётда ва жамиятда ўз ўринларини топишларига шарт-шароит яратиш бўйича масъул вазирлик ва тармоқларнинг вазифалари аниқ белгилаб берилди. Бу қарорнинг тиббий-меҳнат экспертиза тизимларидаги аҳамияти шундаки, 1956 йилдан бери қўлланилиб келинаётган ногиронликни аниқлаш қоидалари бекор қилиниб, республикамиз шароити инобатга олинган ҳолда ногиронлик гуруҳларини аниқлаш қоидалари қабул қилинди. Ушбу қоидага асосан ногиронлик уч тоифада белгиланиб, бунда беморни ҳаётдаги ижтимоий кўникмалари, саломатлик даражасига мос келадиган меҳнат фаолиятида келажакда ишлай билиши, ташқи муҳит шароитига ўрганиб кетиши ва ижтимоий-маиший томонларига катта эътибор берилган. Ногиронларни меҳнатга қайта тайёрлаш, касбга ўргатиш ва саломатликларини қайта тиклаш масалаларига асосий аҳамият қаратилган.

Эндиликда Тошкент шаҳри туманларида ногиронларни меҳнат жараёнида саломатлигига лойиқ иш билан таъминловчи ва уларни меҳнат шароитларини назорат қилувчи ишлаб чиқариш негизини тузиш мақсадга мувофиқ бўлади. Бу тармоқ негизининг асосий вазифаси ногиронларни нафақат меҳнат фаолиятида қатнашишни таъминлаш, балки уларга мос келадиган иш жойларини ажратиш ва ташкил қилишдан иборат бўлиши лозим. Айниқса бунда бозор иқтисодиёти шароитида рақобат қила оладиган корхоналар ва фирмалар тузиш бўйича йўналтирувчи орган фаоллик кўрсатса айни муддао. Бу тадбирларда ногиронлар, карлар ва кўрлар жамиятларида бўлган илғор тажрибаларидан ва уларнинг фаолиятини кенгайтирилишига ҳисса қўшиш ва такомиллаштириш асосий роль ўйнаши мумкин.

Республика миқёсида ногиронларнинг меҳнат ва жамоат ишларида фаоллигини ошириш бўйича ногиронлик масалаларини йўналтирувчи кенгаш тузилиши мақсадга мувофиқ деб ўйлайман. Агар мазкур вазифалар ҳал қилинса республикамиздаги ҳар бир ногирон жамиятда фойдали меҳнат билан шуғулланиши учун зарур шарт-шароитлар яратилганидан руҳланади, фахрланади ҳамда ўзини соғлом меҳнаткаш инсон қаторига қўя олади.

Абдусамад АБДУСАЛОМОВ,
Ўзбекистон ногиронлар меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш институтининг бўлим мудири, тиббиёт фанлари номзоди.

Китоб жавонингизга

СОҲИБҚИРОН ТАНГАЛАРИ

Халқимизнинг бугунги кунда ўз ўтмиш тарихига, айниқса соҳибқирон Амир Темур ва темурийлар даврига бўлган қизиқиши тобора ортиб боряпти. Тарих фанлари номзоди Ирпан Тўхтиевнинг «Темур ва темурийлар сулоласининг тангалари» деб номланган рисоласида ҳам айнан мана шу қизиқишларни ҳисобга олинган десак муболаға бўлмайди.

— Рисола ҳақида «Оқшом» муштарийларига қандай маълумотлар бера оласиз? — юзландик у кишига.

— Ушбу рисолада берилган материаллар Ўзбекистон тарихи Давлат музейининг нумизматика, яъни тангашунослик фондида сақланаётган ва бундан илгари эълон қилинган буюк соҳибқирон бобомиз, унинг авлодлари даврига доир танга пуллар асосида ёзилган бўлиб, бу тангаларни ўрганиш ўша даврдаги Мовароуннаҳр ва Хуросоннинг сиёсий-ижтимоий, иқтисодий аҳволини ўрганишда муҳим аҳамиятли тарихий манба сифатида хизмат қилади, десак янглишмаган бўламиз. Китоб фототасвиридаги амир Темурнинг геометрик ва ҳар хил нафис нақшлар билан безатилган тангаларига назар ташлар эканмиз, кўз ўнгимизда бу тангаларга урилган тамға гавдаланади. Бу тангалар учта чамбараксимон кичик ҳалқачалардан иборат. Испания қиролининг элчиси Клавихонинг фикрича бу тамғалар «Темур — уч томоннинг ҳукмдори», — деган маънони англатади.

Маълумки, буюк соҳибқирон 1372 йилдан бошлаб тангаларни Самарқанд, Бухорода, Афғонистон, Озарбайжон, Эрон, Ироқ сингари мамлакатларнинг Ардабил, Астробод, Астра, Домғон, Маҳмудобод, Мордин, Исфаҳон, Қум, Косон, Шероз каби 40 га яқин шаҳарларида зарб қилган. Ҳар бир давлатнинг иқтисодий қудратини ундаги пулнинг сифат ҳамда қийматидан билиб олиш мумкин. Шу жиҳатдан амир Темур давридаги тангалар жуда юқори қийматли ҳисобланган.

Буюк зот шахсига, у ҳукмронлик қилган даврга қизиқиш тобора ортиб бораётган бир пайтда рисола нафақат юртдошларимизда, балки хорижлик китобхонларда ҳам катта таассурот уйғотиши шубҳасиздир.

Нозима УЛУҒОВА.

Бутун вужудингни ҳаяжонга солиб бир қўшиқ куйланмоқда... Ул қўшиқ-ки, замирида, куй оҳангида алланечук сир мавжуд бўлиб, унда дил наволари ва қалб нолалари куйланаётганлигидан беихтиёр таъсирланиб кетасан, киши. Бу қўшиққа танланган куй ҳам шунчалик монанд-ки, уни тинглаётган ҳар бир қўшиқ шайдосини чуқур ўйга толдиради. Нега шундай? Истеъдодли хонанда Равшан Комилов ана шундай дардчил қўшиқлар ижрочисидир.

Эҳтимол, ушбу хонанданинг халқимиз орасида бунчалик тез танилиб кетишига ҳам унинг бутун меҳрини қўшиққа солиб куйлаши сабабдир! Бугунги суҳбатдошимиз Равшан Комиловнинг ўзи бу ҳақда нима дер экан?

Сиз кутган учрашув

ХАЛҚ ҲАҚ СЎЗНИ АЙТАДИ

— Суҳбатимизни шу кунда бажараётган хизмат вазифангизни сўрашдан бошласак. Ҳозир қаерда ва ким бўлиб фаолият кўрсатасиз?

— Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги қошидаги Ички қўшинлар бошқармаси ашула ва рақс ансамблида яккахон хонандаман.

— Ўзингиз мусиқа оламига қандай кириб келгансиз?

— Аслида оиламизда-ку бирор санъаткор бўлган киши йўқ. Ёшлигимда болалар билан қўй боқиб юрган вақтимизда, кўча-кўйларда, уйда ўзимча хиргойи қилиб юрардим. Мендаги бу қизиқишни пайқаган ота-онам мусиқа мактабига бердилар. Кейин аста-секин ўзим ҳам мусиқага қизиқиб, ўз устимда қатъий ишлай бошладим.

Қўшиқ куйлашимнинг боиси — ушалган-ушалмаган орзу-армонларимни куйлаб, ўзимни енгил ҳис қиламан. Қолаверса, қўшиқ куйлашим — бу менинг эмас, қалб амри-ла бўладиган ҳолатдир.

— Энг яқин устозингиз деб кимларни биласиз?

— Менинг устозларим меҳрибон ота-онам шунингдек Икромжон Бўронов, Исмоилжон Ғуломовлар, қолаверса санъат соҳасида фаолият кўрсатаётган ўзимдан катта жамики санъаткорларни устозим деб ҳисоблайман.

— Дарвоқе, шеър ёзиб, янги куй-қўшиқлар ҳам ижод қилиб турасизми? Шунингдек, бўш вақтингизда нималар билан шуғулланасиз?

— Йўқ, шеър ёзмайман. Аммо баъзи шеърларни қўшиқ қилиб куйлаш учун тайёрлаш жараёнида унга ўз «қолипимиз»га мос ўзгартишлар киритаман. Албатта, дидимга ёқадиган кўп куйлар яратаман. Бўш вақтларимда кўпроқ турли манзарали суратлар чизишни, мусиқа тинглашни яхши кўраман. Аммо, асосан вақтим шеърий китоблардан қўшиқ бўладиган шеърлар излаш билан, уларни танлагач эса куй яратиб, қўшиқ ҳолига келтириб тайёрлаш учун кетади.

— Оилангиз ҳақида бир-икки оғиз... Фарзандлар орасида сиз каби санъат соҳасига қизиқиб, шу йўлни танлашса уларга қаршилик қилмасмидингиз?

— Икки фарзандим бор — бир ўғил, бир қиз. Мабодо тақдир тақозоси билан бирор фарзандим шу соҳани хоҳласа, ҳеч қачон қаршилик қилмаган бўлардим. Негаки, унинг ўзи хоҳлабдими, демак шу йўлдан боргани маъқул. Кишига ҳеч қачон ўзи ёқтирмаган касбни мажбурлаб ўргатиб бўлмайди.

— Шу давргача ижро этган қўшиқларингизни саралаш лозим бўлганда қай бирларидан воз кечиб, қай бирларини олиб қолган бўлардингиз?

— Буни мендан кўра қўшиқ мухлисларидан билиб олса бўлади. Чунки, халқ ҳақ сўзни айтади. Куйлаган қўшиқларим етти ёшдан етмиш яшаргача бўлган халқим учун манзур бўлдимикан, деб ўйлайман. Чунки, баъзан шўхроқ куйлаганим катта ёшдагилар учун унча хуш келмас, худди шунингдек, катталарга мос куйлаганим ёшларимизга ёқмас? Шу сабабли ҳам халқим учун арзирли қўшиқлар куйлашга доимо ҳаракат қиламан.

— Асл касбингиз ўқитувчиликка қайтиш ниятингиз борми? Яна бир савол, қўшиқ куйлашда асосан қайси шоирларнинг шеъридан кўпроқ фойдаланасиз?

— Мен аслида педагогика институтини тугатганман. Асл касбим ўқитувчиликка қайтармидим-йўқми, билмадиму, аммо... агар бошқа касб эгаси бўлганимда ҳам барибир қўшиқ куйлаган бўлардим.

— Шу яқин кунларда қандай ишларни режалаштиргансиз? Ўз мухлисларингизга яқин орада қайси қўшиқларингизни тақдим қилмоқчисиз?

— Жуда ўринли савол бердингиз. Ҳозир режалаштираётган ниятларимиз жуда бисёр. Улар билан таништирадиган бўлсам, аввало яқинда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ички қўшинлар бошқармамизнинг 75 йиллик юбилейини кенг нишонламоқчимиз.

— Орзуларингиз? Муштарийларга тилакларингиз?

— Орзуларим — юртимиз тинч, халқимиз саломат бўлсин. Мустақил юртимиздан хотиржамлик, дастурхонимиздан файзу барака, халқимиз ўртасидан меҳр-муҳаббат зинҳор аримасин. Азиз ота-оналаримиз, фарзандларининг роҳатини кўриб кўзлари қувнасин, ширин-дан-шакар фарзандларимизнинг эса ўз меҳрибонлари бағрида ўсиб-улғайиб, бошлари кўкка етсин.

Суҳбатдош Латофат БЕКМАТ қизи.

МУСИҚА БАЙРАМИ

Пойтахтимизда бўлиб ўтган Мухтор Ашрафий номидаги шаҳар мусиқали мактаблари ва мактаб интернатлари ўртасидаги ёш ижрочиларнинг танлови ҳақиқий байрамга айланиб кетди. Унда 150 дан зиёд ёш, иқтидорли мусиқачилар иштирок этиб, скрипка, виолончель, пианино, пуфлаб чалинадиган асбоблар ва бошқаларда ўзбек, рус композиторларининг асарларини маҳорат билан ижро этдилар. Танлов натижаларига кўра 26-мусиқа мактабидан Михаил Исаев, 21-мактабдан Ольга Цзян, 1-мактабдан Элдор Расулов, Рустам Абдуллаев, Галина Сантолова, 5-мактабдан Ольга Коротова, Рустам Аҳмаджоновлар энг юқори балл тўплаб ғолибликни қўлга киритдилар. Мазкур ижрочилар танлов ҳайъати томонидан таъсис этилган диплом ва пул мукофотларини олишга муваффақ бўлдилар. Шунингдек, мактаблараро танловда биринчи ўрин Сирғали туманининг 21-мактабига, иккинчи ўрин эса Юнусобод туманининг 1-мусиқа мактабига, учинчи ўрин эса Яккасарой туманининг 5- мактабига насиб этди.

«ЎЗБЕКИСТОН— МЕНИНГ ВАТАНИМ»

Шаҳримиздаги Машраб номли маданият уйида фаолият кўрсатаётган «Ўзбекистон» ашула ва рақс ансамбли ижодий жамоаси мана бир неча йиллардан буён ўзининг ранг-баранг дастурлари билан мухлислар қалбига яқин концерт томошалари тайёрламоқда. Куни кеча ижодий жамоа «Ўзбекистон менинг Ватаним» деб номланган янги концерт томошаси билан Чилонзор туман маданият уйида қўшиқ ва рақс шинавандаларини кутиб олди. Мустақил Ватанимиз, унинг бепоён далалари-ю, гулларга кон боғлари, янгиланиш, яратиш ишқи билан меҳнат қилаётган халқимиз ҳаёти тараннум этилган концерт томошаси шинавандалар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди. Дастурни ансамблнинг бадиий раҳбари Султонали Раҳматов саҳнага олиб чиққан. Ансамбль иштирокчиларидан Абдурауф Зокиров, Умиджон Тошмуҳаммедов, Зулфия Эшонова, Рўзимат Мамажоновлар ижро этаётган дилларга хушнудлик бахш этувчи тароналар барчага манзур бўлмоқда.

Собир САИДОВ.

Суратли ахборот

МАКТАБДА ОЙБЕК МУЗЕЙИ

Шайхонтоҳур туманидаги 115-ўрта мактабда ёзувчи Ойбек таваллудининг 90 йиллигига бағишланган адабий кеча бўлиб ўтди. Унда адибнинг фарзандларидан Омонбек Тошмуҳамедов, келинлари Ҳулкар Олимжонова, Ойниса ва Дилбар Тошмуҳамедовалар қатнашишди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Бахтиёр Назаров, филология фанлари доктори Наим Каримов, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла Йўлдошев, Шайхонтоҳур туманидаги «Кенжа» маҳалласи оқсоқоли, уруш фахрийси, профессор Султон Аҳмедов, Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрининг артисти Зикир Муҳаммаджонов ҳамда бошқалар сўзга чиқиб, Ойбек ижоди ва ҳаёти ҳақида гапириб бердилар.

Мактаб драма тўгарагининг раҳбари Фарҳод Файзиев ва адабиёт ўқитувчиси Машкура Аъзамова раҳбарлигида ўқувчилар томонидан тайёрланган адиб асарларидан саҳналаштирилган парчалар йиғилганларни хушнуд этди.

Шундан сўнг мактабдаги Ойбек музейининг очилиш тантанаси бошланди. Музей ўзига хос жиҳозланган бўлиб, у буюк адибнинг босиб ўтган ижодий йўлини изоҳловчи 7 қисмдан иборат алоҳида-алоҳида стендлар ўрин олган. Бундан ташқари ёзувчи шахсий ҳаётига оид расмлар, буюмлар ва турли экспонатлар қўйилган.

Музейни ташкил этишда Ўзбекистон «Наврўз» хайрия жамғармаси, Тошкент метрополитени маъмурияти, Ойбек уй-музейи ходимлари, Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси, «Ўткирбек» бадиий безаш фирмаси усталарининг ҳамда педагогик жамоанинг жонбозлиги катта бўлди.

Дония ЗОКИРОВА.

СУРАТЛАРДА: кеча тантаналаридан лавҳалар.

Равиль Альбеков олган суратлар.

Илгари хабар қилганимиздек Аброр Ҳидоятов номли драма театрида таниқли қизиқчи Ботир Муҳаммадхўжаев асари асосида саҳналаштирилган «Қитмир» спектаклининг премьераси бўлиб ўтди. Аксарият томошабинларда ушбу спектакль катта қизиқиш уйғотди.

Янги томошалар

МИРИҚИБ КУЛСАНГИЗ БАС

— Ботир ака, сизни халқимиз яхшигина қизиқчи сифатида танийди, драматургияга қўл урганингиз кўпчилик учун кутилмаган хушхабар бўлиб чиқди...

— Биласизми, мен мутлақо драматургияга даъвогар эмасман. 1978—79 йилларда мен Ҳамза театрида ишладим. Баҳодир Йўлдошевнинг режиссёрлик маҳоратига жуда ҳавасим келарди. Эндиликда улардан кўп нарсаларни ўргандим. Ёзган асаримни Баҳодир акага ўқитиб кўрсам, уларга маъқул келди. Шундай қилиб иш жараёни бошланиб кетди.

— Спектакль ҳақида тўхталиб ўтсангиз ва умуман менимча бу биринчи саҳна асарингиз бўлмаса керак?

— 90-йилларда Муқимий номли давлат мусиқали театрида «Дардимни айтаман, куласизми» деб номланган пьесам саҳналаштирилди. «Қитмир» спектакли ўта енгил комедия бўлиб унда бадиий тўқима мутлақо йўқ. Асар қаҳрамонларининг барчаси ҳаётдан олинган. Демоқчиманки, томошабинлар унда ўзларининг камчилик-нуқсонини кўргандек бўлишади. Томошадаги воқеалар кўп қаватли уйларда бўлиб ўтади. Ундаги қўни-қўшниларнинг ўзаро муносабатлари, камчиликлари ҳажв остига олинган. Бош ролда севимли қизиқчимиз Обид Асомов иштирок этса, қолган ролларда истеъдодли ижрочилардан Матёқуб Матчонов, Азиза Бекматова, Элёр Носиров, Неъмат Азизов, Мадина Мухторова, Муқимий театридан Равшан Солиҳовлар қатнашадилар.

Саҳна безаклари ҳақида ҳам алоҳида тўхталиб ўтиш мумкин. Рассом Георгий Брим ишлаган безаклар, саҳна деталлари ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди.

— Қизиқчи Обид Асомов спектаклда роль ўйнаши кўпчилик томошабинларга қизиқ туюлиши мумкин-ку?..

— Албатта. Аслида Обид Тошкент Давлат санъат институтининг рассомчилик мутахассислигини битирган. У театрда ишламаган, ҳамкорликдаги бу ишимизни бир тажриба деб атасак ҳам бўлади. Ҳозирги пайтда одамларни кулдириш осон эмас. Бизнинг ўзимизнинг қизиқчилар театримиз бор. Лекин «Қитмир» спектаклига унинг даҳли йўқдир. Айтиш мумкинки, Обид Асомов театрни жуда яхши кўриб қолди. У билан ижодий ишларни кейин ҳам давом эттирамиз деган умиддаман.

— «Театр ва томошабин» муаммоси спектаклингиз учун ҳам даҳлдорми?

— Буни вақт кўрсатади. Ҳозирча театр мухлислари «Қитмир»га бефарқ эмаслар. Театр ва томошабин» деган мулоҳазалар ҳақида тўхталадиган бўлсак, назаримда театр оқсаётган бир пайтда машҳур ижрочиларни кўпроқ театрга жалб этсак фойдадан холи бўлмайди.

— Спектаклни саҳналаштириш жараёни қандай кечди?

— Асарни саҳнага қўйиш пайтида театрнинг жамоаси биздан ҳеч ёрдамини аямади. Бунинг учун улардан миннатдормиз. Биз гўё йигирма йиллардан бери шу театрда ишлагандек ҳис этдик ўзимизни. Томошабинлар кундалик ташвишларини бироз унутиб, улар икки соат маза қилиб ҳордиқ чиқариб кетсалар, биз ҳам хурсанд бўламизда!

— Келгусидаги режаларингиз қандай?

— Бир асар ёзиб тугатаяпман. Шуни саҳналаштириш ниятидамиз. Халқимизга ҳали кўп хушкайфият улашамиз. Истагим биз ишлаб чарчамайлик. Томошабинлар театрга қатнаб чарчашмаса, дейман.

Суҳбатдош Нозима УМАРОВА.

Элатлар, одатлар

ЛАНИЛАР ҚАБИЛАСИ

Ириансайа оролининг ўрта қисмида узунлиги 60, кенглиги 15 километр келадиган кичик ўтзор, дарахти сийрак, тўрт томони тоғ билан ўралган тўқайли Баллим деган водий бор. Оламдан ажралиб қолган шу кичкина ерда Лани деган қадимий қавм тирикчилик қилади. Ланилар одамзот маданий тараққиётдан неча минг йил орқада қолганлиги сабаблими онадан янги туғилгандек яланғоч ҳолда юришади. Уларда совуқдан ҳимоя қилинадиган кийим-кечак ҳам йўқ. Фақат ўзлари ясаб олган қуролларини осиб юришади.

Ланиларнинг қишлоқлари чорбоғлар билан ўралиб, эрлар билан аёллар алоҳида туришади, аёллар эркакларнинг чодирига кириши мумкин эмас. Улар ёққан ўтдан чўғ олиб қўйиб қоронғу тушганда қайта ёқиб овқат пиширишади ҳамда шу ўт билан уйни иситишади. Қоронғу тушгач олов ёрдамида уйга кирган қурт ва чивинлар ҳайдаб чиқарилади. Шунинг учун бўлса керак ланилар қадимдан безгак касалига чалинмаган. Эрлар кундузи далада меҳнат қилади. Улар ҳар хил кўкатлар, ширин картошка, банан, шакарқамиш, саримсоқ ва пиёзлар етиштиришади. Уларнинг экин экишда яхшигина малакага эга эканликлари маълум. Ланилар ўзлари эккан экин ҳосилини истеъмол қилишмайди, уни бозорга олиб бориб, у ердан ўзларига зарур бўлган ҳар хил рўзғор буюмлари айирбошлаб олишади.

Баллим водийсидаги тоғларда тузли кўллар бор. Лани аёллари тоғ йўли билан тепага чиқиб банан ёғочини кўлга ташлашади. Кейин ёғочни кўлдан олиб, қишлоққа олиб келгандан кейин куйдириб, кулини туздан ажратиб оладилар.

Ланиларнинг бир қишлоғида шу кунгача сақланиб келган қимматли буюм-ота-боболарининг жасади бор. Унга 200 йил бўлган. Ланиларда қачонлардир жасадни қуритиб сақлайдиган одат бўлган, ҳозир бу одат бекор қилинган. Аввал фақат энг жасур ясовул ёки ҳурматга сазовор бўлган уруғ оғаларигина ўлгандан кейин шундай мартабага эга бўлган. Ланилар жасадни қуритишдан аввал унинг ички аъзоларини олиб ташлаб матога ўрашган. Шунда унинг териси юпқа қоғоздай қоп-қора бўлиб қотиб қолади. Қуритиб қотирилган ўлик эркаклар ётоқхонасида тирик одам билан бирга «туради», қишлоқда бирор муҳим иш бўлиб, ҳукмни ижро этиш чоғида жасадни қишлоқ фаоллари қурултой ўтказиладиган майдонга келтириб, ундан маслаҳат сўрашади. Ҳозирги кунда ланиларга маданияти, чорвачилиги тараққий этган яқин қишлоқдагилар ёрдам қўлини чўзишмоқда.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ тайёрлади.

Ёзнинг жазирамасида салқин фаввора ёнида суҳбатлашиб, ҳордиқ чиқарганга не етсин.

Рустам Шарипов олган сурат-лавҳа.

Бизни ўйлантираётган муаммолар

ОДДИЙ БЕФАРҚЛИКНИНГ НОХУШ ОҚИБАТИ

Эндигина 6 баҳорни қаршилаётган қизалоқнинг кўзлари меҳрли, нурли бўлиш ўрнига ғамнок, дунё ташвишларидан инграниди, азият чекади. Онаси шўрлик жонини бергудек, вужудига фарзандини сингдиргудек уни бағрига босади. «Фароғатжоним, дардингни олай болажоним! Тинчлан болам! Ҳозир ўтиб кетади, ҳозир яхши бўлади!», — деганча овутишга тушади. Боласи эса гоҳ онаизорини итаради, гоҳ оқ сут берган кўкракларига чанг солиб кўйлак йиртади. Гоҳ тирноқларини, гоҳ тишларини санчиб ўз меҳрибонини бурдалаб ташлагудек унга бутун қаҳрини, нафратини сочади.

Шифокорлар Фароғатга укол қилишди. Қизалоқнинг ҳаракатлари секинлаша борди. Кўп ўтмай қинидан чақчайиб турган кўзлари секин юмилиб уйқуга кетди. Онаси эса бошида парвона. Ўз танидаги шилинган, қон оқаётган жойларига бепарво, Боласини силаб-сийпалайди. Жажжи қўлчаларини ўпиб, кўзларига суртиб эркалайди. Далда бериш илинжида турганларга, яқин атрофида бўлган шифокорларга бир-бир қараб «Илтимос, ёрдам беринглар. Ҳаётини сақлаб қолинглар. Қон керак бўлса қонимни берай, ҳаётимни, жонимни берай. Ёлғиз фарзандимдан жудо бўлмасам бўлгани», — деб зор йиғлайди.

Ҳа, қани энди бунинг иложи бўлса, муштипар онанинг, навниҳол қизалоқнинг дардига малҳам бўладиган куч топилса. Шифокорлар Фароғатнинг икки соатча умри қолганини айтишганди. Қутуриш касаллигини даволашга жаҳон тиббиёти ҳали ожизлик қиларкан. Унинг вируси инсон организмида 1 йилча туриши мумкин экан. Шу вақтларда шифокорларга мурожаат этганларни даволаса бўларкан. Бироқ хуружи бошландими, тамом. Таниқли тиббиётчи, ёзувчи Д. Самойлович «инсон дунёга келибдики, қанчадан-қанча касалликларни бошдан кечирган, аммо қутурган ит тишлаб заҳарланган одамдан ҳам ортиқ қўрқинчли ва даҳшатли касаллик бўлмаса керак», деб бежиз айтмаган. Бахтли болаликнинг беғуборлигига қонмаган, фароғатли кунларга етмаган Фароғатнинг қийноқларда ўртанишини сўз билан таърифлаш амри-маҳол.

Юқумли касалликлар шифохонасида кўрганим—бу мудҳиш воқеага ҳам бир йилча бўлиб қолди. На тушимда, на ҳушимда кўз ўнгимдан нари кетмай хунобимни ошириб, ташвишлантириб келарди. Энди бироз тинчигандай бўлгандим. Тошкент шаҳар ИИББ томонидан пойтахт ҳокимлигига тайёрланган баённомани кўриб яна ўйланиб қолдим. Унда ўтган йилнинг декабрига қадар шаҳримиз аҳолисидан 3751 кишини асосан итлар тишлагани, 4 таси қутуриш касалига дучор бўлгани айтилганди. Шу туфайли ит ва мушукларини қаровсиз қолдираётган, уйидан ҳайдаб дайдишига, ёвузлашувига йўл қўяётган фуқароларга нисбатан қаттиқроқ чора-тадбирлар қўллаш учун тегишли қарорлар чиқарилиши лозимлиги таклиф этилган, кўкаламзорлаштирилган жойлар, истироҳат боғлари, йўл ва йўлкаларни ифлослантириб юборган, турли юқумли касалликларнинг тарқалишига сабаб бўлаётган ушбу жониворлар пойтахтимиз аҳолисининг ҳаловатини бузаётгани ва турли жароҳат олишларига олиб келаётгани билдирилган. Ҳатто уйида ит-мушук боқаётганларнинг аксарияти ҳам белгиланган тартиб-қоидаларга амал қилмаётгани ва оқибатда ўтган йилнинг 11 ойи ичида 1410 та бундай итбоқарларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилган бўлсада аҳвол яхшиланмаётгани баён этилган. Кейинги вақтларда кўп қаватли биноларда яшаб ит, мушукларни уйида сақлаётган фуқаролар тинчлик бермаётгани учун қўни-қўшнилардан кўплаб арзномалар тушган экан. Жамоат транспорти ва ҳатто озиқ-овқат дўконларига итлар билан бамайлихотир кириб чиқаётганлар ён атрофдагиларни қаттиқ ранжитаётгани ҳам билдирилган.

Дарҳақиқат, бундай муаммога Тошкент шаҳрида истиқомат қилаётган ҳар бир киши дуч келиши турган гап. Кимларгадир бу оддий ҳолдек туюлиши мумкин. Аммо ит ва мушуклар қопганидан озор чекиб қирқталаб укол олганлар, уларнинг ҳамласидан қўрқиб оғир бетоб бўлганлар ва уларни кўриб, қўшилишиб азият чеккан ўнлаб-юзлаб яқинлари бутун вужуд билан ҳис этишлари, қанчалик муҳим муаммолигини билишлари мумкин. Менинг эса ҳамон Фароғат кўз ўнгимдан нари кетмайди. Қўшнининг кичкинагина касалланган ити унинг оёғига ташланган. Онаси бундан хабар топиб қизининг оёқларини кўздан кечирган. Озгина тилинган жойинигина кўрган. У ҳам ит тишлаганга ўхшамагани учун ҳеч қаерга мурожаат этмаган. Оқибатда яккаю ягона фарзандидан жудо бўлди.

Тўғри, бундай аянчли воқеалар камдан-кам содир этилиши мумкин. Аммо ҳар қандай кўп қаватли биноларда итлар яшаётгани, кўча-кўйларда изғиб юриб кўпларнинг ҳаловатини бузаётгани, айниқса ёш болалар ва ҳомиладор аёлларни қаттиқ қўрқитаётгани куну тун учрайдиган оддий ҳолдек бўлиб қолган. Бу албатта ҳар қандай кишига мусибат келтириши мумкин бўлган жиддий масаладан бири десам ҳеч муболаға бўлмаса керак. Зеро, оддийгина кўринган бефарқлик, лоқайдликлар катта нохуш ҳодисаларни келтириб чиқаради.

Абдураҳим ХАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот хизмати ходими.

ТУШ КЎРИШДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Ҳозир тушларнинг таъбирини айтадиганлар кўпайиб кетяпти. Ҳатто тиббиёт ходимлари кўрган тушингизга қараб, ташхис ҳам қўя бошлабдилар. Шу ростми?

Ойдин ТЎХТАЕВА, уй бекаси.

Таъбир кўрувчилар, фол кўриб башорат қилувчилар чиндан ҳам кўп. Лекин тиббиёт ходимлари тушга қараб ташхис қўйишга ҳали шошилмаяптилар. Француз руҳшуноси Пьер Флюшар тунда кўрган «ажойиботларингиз»га қараб қуйидагича тахминларни олға сурмоқда: қайта-қайта кўриладиган тушлар, унча аниқ бўлмаса ҳам касалликлардан дарак беради. Унинг фикрича: киши тушида учиб юрса — унинг ўпкасида дард бор; агар киши тушида кўп саёҳат қилса ёки жанжаллашса ўт пуфаги касалликка чалинган, яна ҳам тўғрироғи қаттиқ шамоллаган; киши тушида қўшиқ айтса — у кечки овқатни кўп еб қўйган; мабодо тушингизда баланд чўққида бўлсангиз ёки кўп кулсангиз — унда юракка эҳтиёт бўлинг. Яна Флюшар каравотингизни, албатта, шимол-жанубга мослаб қўйишни, бошингизни шимол томонга қўйишни маслаҳат беради. Шунда кўраётган тушларингизнинг «сифати» яхшиланар экан.

Савол сиздан — жавоб биздан

Тахмин тахмин билану агар француз шифокорининг ушбу гаплари ҳаётда тасдиғини топса, унда инсон зоти ухлолмаса керак. Ёки акси бўлармикин?

ЧАПАҚАЙ ТУҒИЛСА ҲАМ

Менинг ўғлим чапақай туғилди. Унинг тақдиридан ташвишдаман. Уни нималар кутар экан?

Зулфизар ҚЎНОҚОВА, уй бекаси.

«Чапақай» ва «ўнақай»ларнинг орасидаги фарқни олимлар ҳам ҳануз аниқ баҳолай олмаганлар. Улар орасидаги ўзаро боғлиқлик ҳақида эса инсон «мияси»нинг чап ва ўнг паллалари бир нарса «демади». Лекин сал нокулай бўлса ҳам ҳақиқатни айтиш керак: чапақайлар қандли диабет, колит, артрит сингари касалликлар билан тез-тез оғриб турар эканлар.

Яна бир гап: чапақайлар ўзларининг «ўнақай» тенгдошларига қараганда идрокли, зийрак бўлишади. Улғайганларида эса асосан фанлар бўйича соҳиби қудратлар бўлишади.

Кимнингки боласи чапақай бўлиб туғилса, бунда сира ҳам паришонхотир бўлиш ярамайди. Сабаби—тарихга бир назар ташланг: Юлий Цезарь, Наполеон Бонапарт, Буюк Карл, Жанна д'Арк каби ҳокими мутлақ ва саркардалар, Мэрилин Монро, Чарли Чаплин, Пол Маккарти сингари санъат даҳолари чапақай бўлишган.

Балки туғилган ёки туғилажак чапақай болалар уларнинг сафини тўлдирар?!

ТЎРТ ҒИЛДИРАК ПАРВОЗ ЭТАДИМИ?

Хорижда митти автомобиллар бўлар экан. Улар ҳатто сувда сузар экан. Митти машиналарни учирса бўладими?

Тўлқин ТЎРАЕВ, талаба.

Ҳозирги кунда осмонга парвоз қилган ғаройиботларнинг ҳисобидан адашиб кетиш мумкин. Ҳатто Японияда шундай автомобилларни кўкка учиши ҳам оддий ҳолдек қабул қилиниши ажабланарли эмас.

Илк марта енгил машина 1937 йилда кўкка парвоз қилган. Унинг яратувчиси америкалик автоконструктор Уолдо Уотермен бўлган эди. Машинага «Студебеккер»нинг 100 от кучига эга бўлган мотори ўрнатилганди.

Лекин учар машиналар ичида энг машҳури бу М. Тейлор яратган «Аэрокор» бўлди. 1956 йилда у ҳатто АҚШ федерал авиация бошқармасининг сертификатини ҳам олган. Учар машина текис йўлда соатига 100 километр, осмонда эса соатига 200 километр учган. «Эрфибиан» деб номланган учувчи машина ҳам тилга тушган. У ерда юрар, кўкда учар, сувда сузар эди.

Барибир тўрт ғилдирак осмонда эмас, ерда юришга жуда қулай. Кўпчилик шундай дейди.

ОДАМ ТОНГДА ЎСАРМИШ

Инсон неча ёшгача ўсади. Жуда билгим келяпти.

Амир РАҲМАТУЛЛАЕВ, ўқувчи.

Бу ҳақда бир қанча фикр бор. Одам ўрта ҳисобда 20 ёшгача ўсар экан. Бу мутлақо нотўғри, дейди яна бир хил олимлар. Одам ҳатто 25 ёшгача ўсишда давом этади, ўзининг энг юқори «бўйи»га 35 ёшида етиб келади. Бу қанчалар тўғри фикр—бир нарса дейиш қийин.

Болалар қишга қараганда ёзда тахминан икки баробар тезроқ ўсар эканлар. Киши қирқ ёшга етгандан бошлаб йилига бир миллиметрдан пасая борар экан.

Яна бир гап: тонг чоғи одамнинг бўйи кечқурунгига қараганда анча баланд бўлар экан.

Чамаси кундузги ташвишлар инсонни анча чўктириб қўяди чоғи. Тонгги тоза ҳаво, тунги уйқу уни асл ҳолига қайтарса ажаб эмас.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ тайёрлаган.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ХАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

29 май – 4 июнь

ДУШАНБА, 29

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз».
18.40 «Туркистон» камер оркестри ижро этади.
19.15 Футбол шарҳи.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Истиқлол адабиёти».
20.25 «Телеоператор нигоҳи билан...».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Қозоғистонда Ўзбекистон Республикаси кунлари. «Туркистон — умумий уйимиз». Видеофильм.
22.10 Япония ҳақида ҳикоялар. «Келгуси аср вақти билан».
22.35 «Пушаймон». Бадиий фильм.
23.50—00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ»
19.00 «Тафсилот».
19.15 Ёшлар ижро этади.
19.45 «Ғолиблар».
20.10 «Тақдир».
21.10 Эстрада жилолари.
21.25—22.50 «Тириклайин қўлга олинсин». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультკарусель».
«ОМАД» таништиради:
18.55 «Совға».
19.15 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
19.35 Жаҳон географияси.
20.25 Эълонлар.
20.30 Видео— «О».
22.10 Эълонлар.
22.15 «Курьер».
22.35 «...яна об-ҳаво ҳақида».
22.45 —22.55 «Постфактум».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Агар...». Кўрсатувни В. Познер олиб боради.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 А. И. Солженицин билан учрашув.
21.00—22.05 «Рэкет». Телесериал. 5-серия.

СЕШАНБА, 30

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Митти циркчи». Бадиий фильм.
9.05 «Истеъдод». Актёр Шерали Ҳожиев.
9.30 Немис тили.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
10.35 «Бола бошидан...».
11.10—13.10 «Умидлар йили». Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Кичкинтоймиз—гижингтоймиз».
18.45 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
19.15 Мусиқий дақиқалар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳаракатда баракат».
20.20 «Кеча ва бугун».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Қозоғистонда Ўзбекистон Республикаси кунлари. «Туғишқоним, бовурим...».
22.30 «Олтин мерос». Халқ артисти Мукаррама Турғунбоева.
23.20—23.45 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 «Мультфейерверк».
19.00 Табиат дунёси.
19.50 Янгиликлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.40 Видеогид.
21.00 «Теле-ателье-шоу».
21.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.50—23.30 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультკарусель»
18.55 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.05 «Умид» (уйғур тилида).
20.55 «Интерпартнёр».
21.40 «Дўстлик сарҳад билмайди».
22.20 «Соккер-клуб».
23.05—23.15 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».
***
18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Илк манбадан».
20.55—22.35 Жан Габен «Дайдилар қуёши» бадиий фильмида (Франция, 1967 й.).

ЧОРШАНБА, 31

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Оляга аталган гуллар». Бадиий фильм.
9.20 «Ёшлик» студияси. «Бир ўлкаки...»
10.00 «Ҳуқуқингизни биласизми?».
10.30 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хизмат кўрсатган хор жамоасининг концерти.
11.00—13.00 «Ёшлик» видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ислоҳот ва масъулият».
18.45 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Спорт хабарномаси.
20.05 Бевосита мулоқот.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Қозоғистонда Ўзбекистон Республикаси кунлари. «Дўмбиранинг икки тори».
22.20 «Ҳамроз». Бадиий фильм. 1-серия (Ҳиндистон).
23.40—00.05 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Ҳайвонот оламида.
18.50 «Ҳамкасблар».
19.20 «02» тўлқинида.
19.45 «Тошкент оқшомида».
20.45—22.25 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультკарусель».
18.55 «Мюзик-холл».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
«ОМАД» таништиради:
20.15—23.15 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».
***
18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Ахир бир кун ҳузурингизга қайтаман...» Д. Самойлов.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Бони Тайлор куйлайди (Буюк Британия).
21.10 «Янги обивателлар».
21.40—22.10 Теннис. Франциянинг очиқ чемпионати.

ПАЙШАНБА, 1

БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ХАЛҚАРО КУНИ

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Баҳосиз дарс». Бадиий фильм.
9.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».
9.35 «Қуёш кулиб боққан кун». Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган видеоканал.
11.35 «Оналар мактаби».
12.05 — 13.35 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «Пахтакор».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Фан уфқлари».
18.40 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Театр: Шарқ — Ғарб».
19.10 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг хонандаси Илҳом Жўраев концерти.
20.20 «Юзма-юз».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Фарғона вилояти.
22.10 «Ҳамроз». Бадиий фильм. 2-серия.
23.35—24.00 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Кўнгил».
18.40 «Жозиба».
19.00 «Бир шингил ҳангома».
19.10 «Ишингиз бароридан келсин!»
19.20 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.40 «Теле-ателье-шоу».
19.50 Видео янгиликлари.
20.15 Янгиликлар.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05—22.45 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультკарусель».
18.55 «Бозор иқтисодиёти сабоқлари».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.35 «1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни».«Фестиваль» интерклуби.
21.05 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.05 «Мозийдан ёғдулар».
22.45—23:05 «Инвито». Италия Республикаси эълон қилинган кунга бағишланган кўрсатув.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».
***
18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Ғаройиб кишилар».
19.30 «Ҳамма уйдалигида ёки Хайрли тун!»
20.00 «Время».
20.40 «Москва, Кремль».
21.05—22.40 Кино асри. «Миклош Янчонинг «Исо Христоснинг гороскопи» фильми (Венгрия, 1988 й.).

ЖУМА, 2

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Тутқич бермас қасоскорлар». Бадиий фильм.
9.15 «Ёшлик» студияси. «Мактубларингизни ўқиб».
9.50 Немис тили.
10.20 Ўсмирлар учун. «Садоқат».
11.20 —13.20 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Таълим ва ислоҳот».
18.40 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
19.05 «Солиқ».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юрт ҳақида қўшиқ». Публицистик кўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Зафарнома». Видеофильм.
22.05 «Таъзим бажолаб ўтди». Чархий лирикаси.
22.55—23.20 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Билиб қўйган яхши».
18.55 «5+1».
19.25 «Бизнес-академия».
19.55 «Ҳуқуқ ҳимоячилари».
20.25—21.50 «Афоня». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультკарусель».
18.55 «Эстрада калейдоскопи».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
«ОМАД» таништиради:
20.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари.
20.35 «Панорама».
21.05 «Компьютер-Осиё».
21.35 «Автоклуб».
21.55 Эълонлар.
22.00 «Даракчи».
22.10 Эълонлар.
22.15—23.55 Видео— «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».
***
17.55 «Бомонд».
18.20 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
18.50 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари». Телесериал премьераси.
21.30 «Талқинлар».
21.50—22.30 «Нигоҳ».

ШАНБА, 3

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Тутқич бермас қасоскорларнинг янги саргузаштлари». Бадиий фильм.
9.20 «Олтин япроқ». Неъмат Дўстхўжаев.
10.20 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
10.50 Халқ ижодиёти.
11.20 «Ёшлигим, қалбим қувноқ сози бўл». «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
12.00—14.00 «Маънавият» видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.35 «Дил номалари». Мусиқий кўрсатув.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мозийга бир назар».
20.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Санъат сеҳри». Видеоканал.
23.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
23.10 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
9.00 «Мультфейерверк».
9.30 Табиат дунёси.
10.20 Янгиликлар.
10.25 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.10 Видеогид.
11.30 «Теле-ателье-шоу».
11.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.20 «Кинонигоҳ».
14.00—18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
***
«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Йирик планда».
19.40 «Плюс нау-хау».
20.25 Эстрада жилолари.
20.40—22.20 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Дидар» (қозоқ тилида).
10.40 —11.20 «Ёшлик» студияси. «Ёшлик ва замон».
***
17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультკарусель».
18.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.20 «Колумб кашф этган диёр».
20.10 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.20 «Эзгу ният ва меҳр-муҳаббат билан».
20.30 «Рангинкамон» (тожик тилида).
21.20 «Биздан озод ва обод Ватан қолсин!»
21.40 «Бу ажиб дунё».
22.00—22.10 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.20 «Брэйн ринг».
18.05 Луи де Фюнес «Жандарм сайрда» кинокомедиясида.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари». Телесериал.
21.30—22.35 «Нима? Қаерда? Қачон?»

ЯКШАНБА, 4

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Болалар киносеанси.
9.15 «Қувноқ стартлар».
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан». Кўрсатув ва концерт.
11.00 «Ижодий учрашувлар». М. Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институтининг 50 йиллигига.
11.50 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Бастакор Энмарк Солиҳов».
12.30—13.55 М. Ҳазратқулов. «Меҳр кўп кўргаздим». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
18.30 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 «Талабалар баҳори» фестивали.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубов куйлайди». Телепремьера.
22.25 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «МҲСК».
23.55 —00.25 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
10.00 «Омад» тақвими.
10.05 «Кўнгил».
10.10 «Жозиба».
10.30 «Бир шингил ҳангома».
10.40 «Ишингиз бароридан келсин!»
10.50 «Муҳаббатга ошно қалблар».
11.10 «Теле-ателье-шоу».
11.20 Видео янгиликлари.
11.45 Янгиликлар.
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 — 14.15 «Кинонигоҳ».
***
17.00 «Совға».
17.30 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
17.45 Жаҳон географияси.
18.35 Эълонлар.
18.45 Видео — «О».
20.15 Эълонлар.
20.20 «Курьер».
20.40 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.50 «Постфактум».
21.00 Жаҳон янгиликлари.
21.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари.
21.30 «Панорама».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Салом, ёшлар!»
22.40 «Даракчи».
22.50 Эълонлар.
23.00—00.40 Видео — «О».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Аэробика.
9.15 «Жонли сайёра».
9.35 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!» Мультфильм.
10.15 «Коллекция».
10.35 «Менинг кўчам».
10.50 «Кинематограф».
12.30 — 12.40 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
***
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.05 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.05 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
20.50 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.00 «Мусиқий саёҳат». Миср.
21.35 «Ёшлик» студияси. «Эзгуликка интилиб».
22.05 «Бу ажиб дунё».
22.25 —22.35 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Юзма-юз». Кўрсатувни А. Любимов олиб боради.
18.30 «Аквариум». Циклон маркази». Мусиқий дастур.
19.15 Пьер Ришар «Қочиш» кинокомедиясида (Франция, 1976 й.).
21.00 «Якшанба».
21.50—22.35 «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари». Телесериал.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

БИРИНЧИ ТОШКЕНТ САВДО-САНОАТ ЯРМАРКАСИНИНГ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИ
Ўзбекистон Рассомлар уюшмасининг «ҲАМАР» ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР МАРКАЗИДА (Шароф Рашидов шоҳ кўчаси, 40-уй) 14-20 ИЮНЬ КУНЛАРИ ЯРМАРКА ЎТКАЗИЛИШИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Корхоналар, ташкилотлар ва хусусий фирмалардан ярмаркада иштирок этиш учун талабномалар қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 17-уй, Тошкент халқаро Бизнес-мактаби.

Маълумот учун телефонлар: 33-72-88, 33-27-07.

ЯРМАРКАДА намойиш этиш учун Тошкент шаҳридаги корхоналарда ишлаб чиқарилаётган товарлар, инвестиция лойиҳалари, илмий ишланмалар, қўшма корхоналар тузиш бўйича бўш майдонлар, ускуналар, омборбоп бинолар, қурилиши тугалланмаган объектлар, кўчмас мулклардан ҳамкорликда фойдаланиш бўйича таклифлар берилади.

БИТИРУВЧИ ВА ЮҚОРИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
АГАР СИЗНИ БИЗНЕС ОЛАМИ ҚИЗИҚТИРСА, ИШБИЛАРМОН БЎЛИШ ИШТИЁҚИНГИЗ БЎЛСА, ВАҚТИНГИЗНИ БЕКОР КЕТКАЗМАНГ!
БИЗ СИЗНИ КУТАМИЗ!
«КОРЧАЛОН» ЎҚУВ-ИЛМИЙ МАРКАЗИ ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИНСТИТУТИ ИҚТИСОДИЁТ МАКТАБИГА

3, 2, 1 йиллик менежерлар бўлимига навбатдаги қабулни ўтказади.

ЎҚУВ ДАСТУРИДА: Бозор иқтисодиёти асослари, амалий психология, менежмент, маркетинг, расмий нутқ услублари киради.

ҚЎШИМЧА КУРСЛАР: Инглиз тили ва информатика.

Ўқув жараёнида тингловчилар ташкилотчилик ва ишбилармонлик ўйинлари, бизнес ринглар, Ўзбекистон Республикаси ва чет элларда иқтисодий муносабатларни ривожлантириш тажрибалари билан танишадилар.

ДАРСЛАР СЕНТЯБРДАН ИЮНГАЧА ҳафтада бир марта тўрт соатдан ўтказилади (16.00 да).

Ўқиш учун ойига 250 сўм тўланади. Тўлов квартал бўйича (нақд ҳолда ёки пул ўтказиш йўли билан) амалга оширилади.

Энг яхши натижаларга эришган тингловчилар ўқув жараёнида ўқув маркази томонидан стипендия билан тақдирланадилар.

Иқтисодиёт мактабига ёзилиш 1995 йилда 5 июнгача давом этади.

Пул тўлаб тестдан ўтган талабалар қабул қилинади.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли, 71-уй, метронинг «М.Горький» бекати, Ёшлар институти, «Корчалон» ЎИМ, 429, 501-хоналар.
Мулоқот учун телефонлар: 68-83-52, 67-64-31.

Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлиги
«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДА» бирлашмаси
АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИ
9, 10, 11 июнь соат 18.00 да
«ҚИТМИР»
комедиясини намойиш этади
Бош ролда
ОБИД АСОМОВ
МАТЁҚУБ МАТЧОНОВ, РАВШАН СОЛИҲОВ ва театр жамоаси қатнашадилар.
Саҳналаштирувчи режиссёр — Халқ артисти Б.Т.Йўлдошев.
Асар муаллифи — Б.Муҳаммадхўжаев.
Касса соат 10 дан очиқ.
Телефонлар: 44-11-70, 44-13-72, 44-22-97.
Жамоа бўлиб келиш учун талабномалар қабул қилинади.
Чипталарни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

ЭЛЧИХОНА
Шаҳар марказидаги 4-5 хонали хусусий уйни ИЖАРАГА ОЛАДИ

Уй яхши таъмирланган, машина кириш учун йўлак ва телефони бор бўлиши керак.

Мулоқот учун телефонлар: 33-83-57, 33-05-89, соат 10 дан 17.00 гача.

СОБИР РАҲИМОВ ТУМАНИДАГИ ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА ДОИМИЙ ИШГА
газ электр пайвандчилар, турли касблардаги ишчилар
КЕРАК
Ишчилар танлов асосида қабул қилинадилар.
МАОШ КАТТА.
Маълумот учун телефон: 65-20-90.

ТАШКИЛОТ КВАРТИРАЛАРНИ ТАЪМИРЛАЙДИ.
Маълумот учун телефонлар: 97-85-73, 97-63-87.

ТАШКИЛОТ
«БК-2300» кондиционерларини (янги ғилофда);
РШ шарикли ручкаларни (Москвада ишлаб чиқарилган);
«Citiren-888» калькуляторларни;
1,5х1,15 офтобдан сақлагичларни (Гонконг);
«Polroid» 3,5 дискетларини
СОТАДИ
Телефон: 76-43-32.

Яккасарой туманидаги «ТЕВС» ишлаб чиқариш-тижорат фирмаси ТУГАТИЛАДИ
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида 55-55-49 рақамли телефон бўйича қабул қилинади.

Собир Раҳимов туманидаги **«МИРАКБАР» фирмаси**
ТУГАТИЛАДИ.
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида А. Ҳидоятов кўчаси, 14-уйда қабул қилинади.
* * *
Собир Раҳимов туманидаги **«ПИР» фирмаси**
ТУГАТИЛАДИ.
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида А.Ҳидоятов кўчаси, 14-уйда қабул қилинади.

Миробод туманидаги «Беҳзод» жамоа корхонаси жамоаси корхона ходими Аҳрор Каримовга онаси **Сирожиддин Махсум қизи ҲАЛИМАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма--Г--0198 «Босмага бериш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.